

voor het beoordelen van opeenvolgende metingen leidt tot een hoog percentage doorverwijzingen. Voor het beoordelen van opeenvolgende metingen zijn aangepaste verwijzingsregels en criteria noodzakelijk.

Deze studie werd uitgevoerd met de steun van de Vlaamse Regering, in opdracht van de minister verantwoordelijk voor het Gezondheidsbeleid.

1 Laboratorium voor Antropogenetica Vrije Universiteit Brussel, Brussel; 2 Dienst Jeugdgezondheidszorg, Katholieke Universiteit Leuven, Leuven

Informatie: mathieu.roelants@med.kuleuven.be

Vergelijkende analyse van de bestaande methoden voor de translatie van innovaties in genoomonderzoek naar de jeugdgezondheidszorg

E.V. Syurina,¹ T. Schulte in den Bäumen,¹ F.J.M. Feron²

Achtergrond

Op het gebied van genetica en genoomonderzoek zijn er de laatste jaren veel nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen, die mogelijk van grote betekenis zijn voor de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Zo toont onderzoek naar astma bij kinderen aan dat in 40% van de gevallen epigenomische oorzaken (gen-omgevingsinteractie) een rol spelen. Andere studies hebben laten zien dat genetische factoren ongeveer 75% van de aan ADHD gerelateerde gedragsvariantie kunnen verklaren. Genoominformatie is zeker ook van belang voor het ontrafelen van de etiologie van obesitas bij kinderen. Er bestaat echter een kloof tussen fundamenteel biogenetisch onderzoek en de vertaling van onderzoeksresultaten naar de praktijk van de JGZ. Uit de literatuur blijkt dat slechts 14% van alle veelbelovende wetenschappelijke ontdekkingen wordt toegepast in de klinische praktijk en daarvoor is gemiddelde termijn van 17 jaar nodig.

Doelstelling

Deze studie heeft tot doel de bestaande methodieken te vergelijken, die deze kloof tussen fundamenteel biogenetisch onderzoek en de praktijk van de JGZ trachten te dichten.

Methoden

Vergeleken werden 8 methodieken, die werden ingedeeld in de domeinen: 1) Genetica, 2) Publieke Gezondheid en 3) Public Health Genomics (PHG). Het belang van PHG in relatie tot enkele aandoeningen bij kinderen werd toegelicht aan de hand van voorbeelden. Er werd een analyse uitgevoerd van de literatuur over de huidige toepassing van de beschreven methoden, vanuit het perspectief van de JGZ. Vanuit deze vergelijkende analyse, die was gebaseerd op 11 criteria, werd vastgesteld of het gebruik van een van deze methoden een meerwaarde had voor het dichterbij elkaar brengen van fundamentele wetenschap en de JGZ.

Resultaten

De studie leverde opmerkelijk verschillen van benadering in de vertaalprocessen van PHG naar de JGZ. Rekening houdend met de specifieke kenmerken van de Publieke Gezondheid en de JGZ,

bleek dat de methoden die waren gebaseerd op de Publieke Gezondheid beter toepasbaar waren in de praktijk, terwijl methoden gebaseerd op PHG vooral van belang bleken te zijn voor de interdisciplinaire benadering.

Conclusie

De studie wijst op het belang van de introductie van Public Health Genomics in de JGZ, en op de bestaande kloof tussen beide domeinen. Vooral nog is meer bewustwording bij de belanghebbende disciplines vereist, evenals meer onderzoek om tot een evidence-based toepassing te komen van snelle en effectieve vertaling van genoomonderzoek en -informatie naar de praktijk, waarbij het belang van het kind overheerst.

1 Institute Public Health Genomics, School for Public Health and Primary Care (CAPHRI), Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht, Maastricht; 2 Vakgroep Sociale Geneeskunde, School for Public Health and Primary Care (CAPHRI), Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, Universiteit Maastricht, Maastricht

Informatie: e.syurina@maastricht-university.nl

Ervaren stressoren bij Peruviaanse universiteitsstudenten

S. Van den Broucke,¹ C. Chau²

Achtergrond

Omgaan met de ontwikkelingstaken van de adolescentie kan leiden tot psychische druk. Ofschoon de specifieke stressoren die jonge

mensen ervaren sterk afhankelijk zijn van de culturele context waarin zij opgroeien, is er maar weinig onderzoek verricht naar de stress en naar de manieren om ermee om te

gaan bij jongeren in landen buiten Noord-Amerika of Europa.

Doelstelling

Nagaan van ervaren stressoren en copingmechanismen bij Peruviaanse universiteitstudenten.

Methode

Een correlatieel onderzoek werd uitgevoerd bij 558 mannelijke en 523 vrouwelijke studenten, ingeschreven aan 1 openbare en 2 privé-universiteiten in Lima, Peru. Stressoren werden gemeten via de Problem Questionnaire (Seiffge-Krenke, 1995), die de mate van ervaren stress nagaat voor 6 gebieden: universiteit, toekomst, ouders, leeftijdgenoten, relaties en identiteit. Copingstijl werd gemeten via de COPE (Carver et al., 1989), die een onderscheid maakt tussen probleemgerichte, emotiegerichte en vermijgende

copingstijl en de daarmee samenhangende strategieën.

Resultaten

De ervaren stressniveaus bij de steekproef waren over het algemeen vrij laag. De belangrijkste stressoren waren onzekerheid over toekomst en identiteit; ouders, relaties, leeftijdgenoten en universiteit werden minder als stressvol ervaren. Studenten met een lagere sociaal-economische status ervoeren meer problemen met betrekking tot identiteit en universiteit dan studenten uit de hogere of middenklasse, maar verschilden niet wat betreft copingstijl. Als strategie gebruikten zij echter vaker onderdrukking, het luchten van emoties en gedragsdis-sociatie, en zochten zij minder vaak emotionele steun. Er waren geen significante geslachtsverschillen voor de mate van ervaren stress,

maar vrouwelijke studenten maakten vaker gebruik van emotiegerichte coping.

Conclusie

Ondanks het verschil in culturele context zijn de problemen die Peruviaanse universiteitsstudenten ervaren en de manier waarop zij ermee omgaan vergelijkbaar met die van Amerikaanse en Europese studenten.

1 Département de Psychologie, Université Catholique de Louvain & Vakgroep Gezondheidspsychologie, Katholieke Universiteit Leuven, Leuven; 2 Pontificia Universidad Católica Del Peru, Lima, Peru

Informatie: stephan.vandenbroucke@psy.kuleuven.be of stephan.vandenbroucke@uclouvain.be

Promotie van mondgezondheid bij jonge kinderen: procesevaluatie van een interventie in een preventieve gezondheidssetting

S. Van den Branden¹, S. Van den Broecke², R. Leroy³, D. Declerck³, K. Hoppenbrouwers¹

Achtergrond

In verschillende landen werden campagnes opgezet ter bevordering van de mondgezondheid van jonge kinderen. Een grondige procesevaluatie van deze interventies gebeurde echter zelden. Hierdoor is er weinig informatie beschikbaar over de condities waaronder een succesvol mondgezondheidsprogramma kan worden geïmplementeerd.

Doelstelling

Deze studie bestaat uit een evaluatie van alle aspecten die zijn gerelateerd aan het implementeren van een longitudinaal interventieprogramma gericht op het promoten

van mondgezondheid bij baby's en peuters in Vlaanderen. Daarbij wordt de bestaande setting van Kind en Gezin geëvalueerd als context voor implementatie.

Methode

Zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden werden gebruikt bij het evalueren van de zogenoemde 'implementatietrouw'; dit is de mate waarin men bij het uitvoeren van een complexe interventie trouw blijft aan de planning ervan. Vragenlijstgegevens van 1080 deelnemers en 45 gezondheidswerkers werden statistisch geanalyseerd en documentanalyses werden uitgevoerd om verschillen na te gaan tussen de geregistreerde acties en het vooraf opgestelde draaiboek.

Resultaten

Gemiddeld 77% van de deelnemers was aanwezig op elk gepland contactmoment. Het draaiboek werd goed gevolgd door de

verpleegkundigen, aangezien gemiddeld 52% en 72% van alle aanwezige gezinnen respectievelijk alle materialen en informatie hebben ontvangen zoals in het draaiboek was beschreven. Moderatoren zoals het betrekken van de gezondheidswerkers bij de programmaontwikkeling, een hoge responsiviteit van de deelnemers en een hoge kwaliteit van werken hadden een positieve invloed op de implementatietrouw. Het implementeren van een interventie in een bestaand preventief programma had verschillende voordelen, zoals een hoog bereik, uitvoering door getrainde professionals en voldoende praktische ondersteuning. De grootste moeilijkheden waren de beperkingen in tijd en wisselingen in personeel.

Conclusie

Over het algemeen werd het programma geïmplementeerd met een hoge betrouwbaarheid. De resultaten van deze procesevaluatie